

Nyhedsbrev nr. 37 - februar 2024

Techlash

For 20 år siden, efter ét års heftig mediekampagne annoncerede Irlands Sundhedsminister totalt forbud mod rygning på indendørs arbejdspladser. Baggrunden var en rapport, som viste, at rygning var årsag til mere end 7000 dødsfald årligt. Over 900 pubejere frygtede, at øllet ikke længere skulle flyde. Hvad har det med Nyhedsbrev nummer 37 at gøre?

En hel del. Faktisk! Et **techlash** ulmer i horisonten. Techlash er sammenskrivningen af technology og backlash. Det beskriver med ét ord, den stigende vrede og utilfredshed over de private krænkelser, monopoler og datahøst som techfirmaer i Silicon Valley står bag. Vi taler ikke om en revolution. Endnu. Jeg forestiller mig ikke en *digitaliseringsrevolutionær* i stil med Che Guevara eller Greta Thunberg i front for det hele. Men et opgør er på vej. I Camilla Mehlsens bog: "Opmærksomhedstyveriet" kaldes opgøret for det 21. århundredes **tobaksøjeblik**. Sammenligningen er nærliggende. Jeg husker cigaretfadet i imiteret sølv, der gik bordet rundt til min konfirmation i 80'erne. Lærere røg i fællesrummene på skolerne. Pædagoger babbede på majs-piber i børnehavernes mangefarvede stuer. I busser og fly måtte du ryge i den bageste del. Som om røgen ikke var ligeglad? I dag mange år senere, sender ingen længere cigaretfade i kredsløb om festbordet.

Gad vide, om vi om 20 år, kigger tilbage på vores omgang med smartphones og iPads med samme kritiske blik? Vil vi grine af de mennesker, som medbragte telefonen på toilettet? I soveværelset? Af at *innovative* firmaer udstyrede klapvogne med iPadholdere, så forældre gik glip af de sjoveste øjeblikke med guldklumpen? Vil vi rødme, når der tales om legepladser og smartphoneforældre? Og hvad mon vi tænker, om tiårige på TikTok?

"Move fast and break things" var Mark Zuckerbergs og Facebooks motto. Vi kan måske tilgive, at der ødelægges ting. Men vil vi tilgive "*Siliconvallerne*", at de ødelægger vores børn? Med deres copyright ødelæggende og utopiske internet idealer? Vil vi det?

Nej! Ikke i Florida, hvor man vil forbyde sociale medier for børn under 17 år. For at sikre børns mentale sundhed! Forslaget har nu fået grønt lys i det lokale Repræsentanternes Hus. I andre lande sætter politikere ind med regulering, mens retssager mod techfirmaer står i kø. I Danmark har vi et Borgerforslag, som skal beskytte børn mod datahøst og udskyde alderen fra 13 år til 15 år for, at få adgang til sociale medier. Via MitID.

Vi kan ikke sidestille tobak med sociale medier og gaming. Tobak **er** sundhedsskadeligt! Opmærksomheds-økonomiens skærme er komplekse og afhænger af HVAD børn laver på medierne, med HVEM, HVORNÅR og HVORFOR.

Tobaksfirmaer vidste, at tobak var afhængighedsskabende og sundhedsskadeligt. I 1998 betalte tobaksfirmaer i USA, milliarder i erstatning for sundhedssomkostninger forårsaget af rygning. Digitale platforme beskyttes endnu af ytringsfrihed. De har immunitet og kan ikke holdes ansvarlige for det *ikke ulovlige* du deler og ser. Hvis platformen ikke kender til det! Irland gik forrest mod tobakken. Mod SoMe'erne følges vi. I digital dialog. Hele vejen.

Dennis Lindholm Nielsen, Digital dannelseskonsulent, 30180539 [Digital dannelse](#)